

erne, men jeg har sigtet til, at disse to høist forskjellige Slags Eiendomme, Sø- og Hav-Eiendomme, for at jeg skal bruge et kort Udtryk, ere saa høist forskellige overfor Naturens Kræfter og overfor Matrikuleringen, at det nok kan være berettiget at sige, at de nu ere beskattede uforholdsmæssig, uens. Det kan den høitærede Minister ikke rokke. Jeg har ikke sagt det Mindste om rige Søeiere eller fattige Havelandsseiere, jeg har ikke berørt Personerne, men jeg har sagt, at i Søerne er der bedre Bund end i Havet, fordi Søbunden er fri for Havets Angreb og for Saltholdighed. Altsaa hører det virkelig med til mit Lovforslags Begrunderelse at omtale de forholdsvis haarde Byrder, der træffe visse Eiendomme derved, at andre bedre situerede Eiendomme ere fri for Skat. Dersom dette Forslag blev behandlet under Finansministeren, vilde han ikke undlade at spørge: ad hvilke andre Bete kunne vi faae Indtægterne? Havde den høitærede Finansminister taget Ordet i Dag, saa kunde det godt være, at han havde set anderledes paa Søerne end den ærede Indenrigsminister, thi der kunde han have faaet noget Equivalent. Jeg har ikke sagt, at det nu er Formaalet, at Søerne skulle være begunstigede, men jeg har sagt, at det ikke altid har været Lovgivningens eller Administrationens Mening, at Søerne som nu gaa Ram forbi. Jeg skal med Formandens Indvilgelse oplæse en Bestemmelse, jeg for sigtede til i et finansministerielt Cirkulære af 11te November 1852, som under Punkt A. paa-lægger Amtmændene at indberette, hvorvidt nogen Sø eller Arealer fra Havet forbigaaes ved Matrikuleringen med enkelte Dele af Skatten. Jeg beder nu de Herrere om at lægge Mærke til, at den ny Matrikel er fra 1840 og de dertil tangerende Aar. Denne Skrivelse er fra 1852, altsaa efter Matrikullen; den siger, at den Jord skal sættes i Skat, der fremkommer ved Inddæmning fra Stranden, ved Udtørring af Søer osv. Den høitærede Minister kan nu vel sige, at det er kun en Skrivelse. Ja, det er ganske rigtigt, men det Hele beror paa Skrivelser, og den Gang — i 1852 — har Finansministeren dog havt det Syn paa Sagen, at man forbigik Søerne, om ikke helt, saa dog i alt Fald halvt, ved ikke at lægge saa megen Gammelstat paa dem, som Ministeriet ønskede, og derfor forlangtes der stadige Indberetninger fra Amtmændene. Denne Skrivelse af 1852 kan ikke gaa ud fra Andet, end at i Reglen udtørrede Søer vare fri, naagte de ikke burde være det. Svørgtigt vil jeg gjerne give den høitærede Minister Ret, fordi han er nylig

kommen til Administrationen, og fordi det er Regjeringens Betragtning, men jeg paaستاار, at det ikke til enhver Tid har været en given Sag, thi derom kan man overbevise sig ved at tale med Forskjellige, der have med Matrikuleringen at gjøre. Det er ikke en given Ting, at Søerne ere fri, naar de blive udtørrede, og altsaa kan jeg ikke se, at der er Modstrid mellem Ministeren og mig i Realiteten. Jeg erkjender, at Ministeren har fuldstændig legal Ret til i Henhold til Konditionerne at lægge Gammelfskatten paa de fra Havet indvundne Arealer, men dette er urigtigt, naar den ikke paa-lægges efter funde Regler, efter saadanne Regler, at man ved Skatteansættelsen gaar frem efter de samme Principer, som man gaar efter ved de fra Søerne indvundne Eiendomme. Og med Hensyn til det andet Punkt, at man ikke kan tale om Søerne, tror jeg heller ikke, at Ministeren kan holde sit Standpunkt. Jeg har sagt, at naar fordelagtig stillede Eiendomme ere helt fri, anser jeg det for urigtigt at lægge Skattebyrden paa andre Eiendomme, der i alt Fald ere mindre godt situerede, medens bedre situerede slippe helt fri.

Judenrigsministeren (Ingerslev):

Jeg har ikke sagt, at det var en given Sag, at Administrationen altid har havt den Opfattelse, at der ikke kunde blive Tale om at skilbsætte Søerne efter andre Regler. Det har jeg ikke sagt, thi Spørgsmaalet har været undersøgt og har været for Domstolene og kan til forskjellige Tider opfattes forskjelligt, men jeg siger, at saa vidt jeg har kunnet skjønne ved en Undersøgelse, er det faktisk aldrig sket. Administrationen har altid fulgt den Regel, jeg har nævnt; om man har havt under Overvejelse og Undersøgelse at følge en anden Regel, har jo for Pragis Intet at betyde. Saaledes som det ærede Medlem stadig argumenterer, om den Jord kan taale det og den ikke, maatte det ærede Medlem havne i en helt anden Konklusion, ikke i den, at de Arealer, der ere indvundne fra Havet, burde være fri for Skat, medens de, der vare indvundne fra Søerne, burde beskattes, thi, som jeg har paa-vist, er der gaact frem efter et vist Princip. Jeg har aldrig udtalt, at Hartkorns-skatten rammer ganske lige. Nei, jeg veed ligesaa godt som det ærede Medlem, at som Forholdene have udviklet sig, er der nu ret gode Eiendomme med intet eller næsten intet Hartkorn og andre med for meget Hartkorn. Det taler jeg ikke om, men faktisk har Forholdet udviklet sig, som jeg har nævnt, og vil det ærede Medlem konkludere, maa han ikke konkludere til Om-matrikulering